

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานและความเป็นส่วนตัว ของพนักงาน: กรณีศึกษาอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์

A Study Of Relationship Between Satisfaction With Workplace Spaces And Privacy Needs Of The Workers: A Case Of Nitadfurniture

กิตติยา วงษาเนา (Kittiya Wongsanao)*

ชัยสิทธิ์ ด่านกิตติกุล (Chaiyasit Dankittikul)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการประเมินความพึงพอใจหลังการใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานอาคาร ความเป็นส่วนตัวของพนักงานผู้ใช้งานอาคาร และความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานอาคารและความเป็นส่วนตัวของพนักงานผู้ใช้งานอาคาร การวิจัยนี้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากการวัดระดับความพึงพอใจหลังการใช้งานจากพนักงานผู้ใช้งานอาคารจำนวน 34 คน โดยการวิเคราะห์ผลทางสถิติด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พนักงานผู้ใช้งานอาคารค่อนข้างพึงพอใจกับการใช้งานด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลางและมาก แต่ด้านความเป็นส่วนตัวระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ซึ่งพนักงานส่วนใหญ่มีภาวะความเป็นส่วนตัวอยู่ในภาวะสันโดษและภาวะสนิทสนม โดยพบว่าตำแหน่งที่พนักงานคิดว่าเป็นส่วนตัวในการทำงาน คือตำแหน่งที่ใกล้ทางเข้าทางออก ใกล้ผนัง และใกล้ริม-เสา ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานอาคารและความเป็นส่วนตัวมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยทั้งหมด พนักงานผู้ใช้งานอาคารให้ความสำคัญกับความเป็นส่วนตัวแต่ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ซึ่งควรมีการปรับปรุงพื้นที่อาคารสำนักงานให้มีความเป็นส่วนตัวเพิ่มมากขึ้นและควรคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวในการออกแบบอาคารสำนักงานในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ: อาคารสำนักงาน ความพึงพอใจ ความเป็นส่วนตัว การประเมินอาคารหลังใช้งาน

* นักศึกษาสาขาศาสนาและวัฒนธรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
Student Master of Education Thesis in Interior Architecture, Bangkok University

** อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
Advisor : Education Thesis in Interior Architecture, Bangkok University

Abstract

Mainly, the research aimed to evaluate the satisfaction of workers at Nitadfurniture, more specifically, the relationship between the satisfaction with workplace spaces and the privacy needs of the workers. Methodologically, by using the questionnaire, they were distributed to 34 respondents. Then, statistics include percentage, average, standard deviation and Pearson correlation are used to analyze the data.

The study indicated that the workers were satisfied with their workplace at a medium to high levels while they were satisfied with their privacies at a low level. The findings also showed that according to the opinion of the workers, the privacy areas are near the entrances and the exits, near the walls, and near the columns. Moreover, the relationship between the satisfaction with workplace spaces and the privacy needs were related at high level, at statistical significance .01. Additionally, the research showed that while the privacy issue was concerned, the level of satisfaction with the privacy in their workplace was low.

Keywords: Workplace, Satisfaction, Privacy, Post Occupancy Evaluation: POE

บทนำ

การที่มนุษย์สามารถทำกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะได้ มนุษย์ยังคงต้องการความอิสระในการใช้พื้นที่ พื้นที่ดังกล่าวสามารถรับรู้สาส์นภายนอกได้ แต่ต้องไม่ถูกรบกวนจากสาส์นที่มากเกินไป ความอิสระเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เกิดสภาพเป็นส่วนตัวของมนุษย์ ดังนั้นพื้นที่สาธารณะที่ถูกออกแบบว่าเหมาะสม-สมกับความต้องการของมนุษย์มากที่สุด มีลักษณะเป็นทางเลือก ที่สามารถใช้งานได้มากกว่าการถูกบีบบังคับจากพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งนั่นคือความหมายเป็นส่วนตัวในพื้นที่สาธารณะนั่นเอง (พุทธิกันต์ สมมาตรย์, 2552) ซึ่งพื้นที่การทำงานภายในสำนักงานก็เช่นกัน พนักงานต้องการมีความเป็นส่วนตัว จากสภาพแวดล้อมโดยรอบภายในสำนักงานทั่วไป เช่น เสียงต่าง ๆ จากเพื่อนร่วมงาน เสียงเครื่องใช้อุปกรณ์สำนักงาน ความวุ่นวายต่าง ๆ ในการทำงาน การพบปะผู้คนมากมายหลายตา เป็นต้น และสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่รบกวนความเป็นส่วนตัว

ห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานที่พนักงานประสบปัญหาพื้นที่การทำงานและความเป็นส่วนตัว คือปัญหาพื้นที่การใช้งานของพนักงานมีความแออัด เช่น มีพื้นที่การทำงานและโต๊ะทำงานไม่เพียงพอต่อจำนวนพนักงาน ซึ่งทำให้การทำงานเสร็จจุล่งช้ากว่ากำหนด ผลงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นต้น ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์นี้ตั้งอยู่จังหวัดนนทบุรี เป็นบริษัทที่ให้บริการด้านงานออกแบบตกแต่งภายในและงานโครงสร้าง มีอาคารหลายอาคารในการใช้งานและมีอาคารที่ใช้เป็นอาคารสำนักงาน อาคารสำนักงานมีวัตถุประสงค์ให้มีพื้นที่การใช้งานที่เพียงพอต่อจำนวนพนักงาน การทำงานมีความสะดวกสบาย อาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ มีการใช้พื้นที่การทำงานของพนักงาน 2 ชั้น โดยชั้นที่ 1 เป็นส่วนการทำงาน แผนกธุรการ ฝ่ายบุคคล ฝ่ายบัญชี การเงิน ฝ่ายจัดซื้อ และชั้นที่ 2 เป็นส่วนการทำงาน แผนกโครงการ ฝ่ายออกแบบเขียนแบบ ฝ่ายประเมินราคา และยังรวมถึงส่วนของห้องประชุมและห้อง

ผู้บริหารด้วย เนื่องด้วยปัจจุบันพื้นที่การใช้งานไม่เพียงพอต่อจำนวนพนักงานที่เพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการเพิ่มจำนวนของพนักงานจะส่งผลต่อความเป็นส่วนตัวในพื้นที่การใช้งานอาคารสำนักงานมากน้อยเพียงใด และพนักงานมีความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานอาคารและความเป็นส่วนตัวของพนักงานมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างไร

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานและความเป็นส่วนตัวของพนักงานกรณีศึกษาอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เพอร์นิเจอร์ เพื่อทราบถึงปัญหาและความต้องการ รวมถึงความพึงพอใจของพนักงานหลัง-การใช้งานจริง โดยใช้วิธีการศึกษาการวิจัยแบบประเมินประสิทธิภาพหลังการใช้งาน (Post Occupancy Evaluation) ความเป็นส่วนตัวของพนักงาน และนำมาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขปรับปรุงให้มีความ-เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่ออาคารสำนักงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานอาคารของพนักงานผู้ใช้งานอาคาร
2. เพื่อศึกษาความเป็นส่วนตัวในการทำงานของพนักงานผู้ใช้งานอาคาร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานอาคารและความเป็นส่วนตัวของพนักงานผู้ใช้งานอาคาร

วิธีดำเนินการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

- 1.1 ประชากรที่ใช้ศึกษา คือพนักงานผู้ปฏิบัติงานของห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เพอร์นิเจอร์
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือกลุ่มตัวอย่างพนักงานผู้ปฏิบัติงานของห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เพอร์นิเจอร์จำนวน 34 คน ได้มาจากพนักงานผู้ปฏิบัติงานของห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์-เพอร์นิเจอร์ทั้งหมด โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 พนักงานที่ทำงานภายในอาคารสำนักงานของห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เพอร์นิเจอร์ตลอดระยะเวลาการเข้างาน อยู่ในช่วงเวลา 08:00 – 17:00 น. จำนวน 17 คนซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรกลุ่มที่ 1 ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 17 คน จะต้องทำแบบสอบถามเรื่องความพึงพอใจ และความเป็นส่วนตัวหลังการใช้งานอาคารสำนักงานตามจริงในปัจจุบัน และสัมภาษณ์ตัวแทนของประชากรกลุ่มที่ 1 จำนวน 7 คน จากทั้งหมด 17 คน เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลและปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้งานจริง

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 พนักงานที่ทำงานภายในและภายนอกอาคารสำนักงานของห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เพอร์นิเจอร์ คือพนักงานที่ทำงานแผนกฝ่ายโครงการ เช่น ตำแหน่งโปรเจกต์ไซต์ (Project Site) ตำแหน่งโปรเจกต์โคออดิเนเตอร์ (Project Coordinator) ตำแหน่งฟอร์แมน (Forman) เป็นต้น โดยส่วนมากเวลาการเข้างานภายในอาคารสำนักงาน อยู่ในช่วงเวลา 08:00 – 12:00 น. หลังจากช่วงเวลานี้คือการทำงานนอกสถานที่จำนวน 17 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรกลุ่มที่ 2 ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 17 คน จะต้องทำแบบสอบถามความ

พึงพอใจและความเป็นส่วนตัวหลังการใช้งานอาคาร-สำนักงานตามจริงในปัจจุบันและสัมภาษณ์ตัวแทนของประชากรกลุ่มที่ 2 จำนวน 7 คน จากทั้งหมด 17 คน เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลและปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้งานจริง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัด นิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ จากทฤษฎีการประเมินอาคารหลังการใช้งาน (POE) โดยการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ใช้งาน

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาความเป็นส่วนตัวความต้องการ และปัญหาของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ จากทฤษฎีภาวะความเป็นส่วนตัว โดยการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ใช้งาน

3. การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

การสำรวจและสังเกตพฤติกรรมของพนักงานการใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ที่เกิดขึ้นในสภาพการณ์จริงในปัจจุบัน โดยใช้วิธีการถ่ายภาพหรือการจดบันทึกเพื่อใช้เป็นข้อมูลและนำมาศึกษาวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

การใช้แบบสอบถาม การสอบถามความคิดเห็น ทักษะคติของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้งาน ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 5 ส่วน จำนวน 34 ชุด ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยด้านบุคคล ข้อมูลพื้นฐานของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ ซึ่งปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ตำแหน่งงาน อายุการทำงาน และรายได้ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด เลือกตอบคำถามเพียง 1 คำตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านความพึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ ซึ่งคือการประเมินหลังการใช้งานอาคาร (POE) นั้นเอง ในแบบสอบถามประกอบไปด้วยการวัดความพึงพอใจด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพอาคาร ด้านความยืดหยุ่นการใช้งาน ด้านความปลอดภัยในการใช้งาน ด้านการจัดพื้นที่ใช้งาน ด้านความเป็นส่วนตัวและด้านความเหมาะสมกายภาพ แบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดและเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ท ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ (5 Point Likert Scale) คือ ระดับมากที่สุดระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยด้านความเป็นส่วนตัวของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ซึ่งการนำทฤษฎีภาวะความเป็นส่วนตัวมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามประกอบไปด้วยภาวะความเป็นส่วนตัว 3 ระดับ ได้แก่ ความสันโดษ ความสนิทสนมและความส้ารวม แบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดและเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ทซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ (5 Point Likert Scale) คือทำบ่อยมากที่สุด ทำบ่อยมากทำบ่อยปานกลาง ไม่ค่อยทำ และไม่ทำเลย

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามด้านตำแหน่งเนื้อที่ใช้งาน ของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด เลือกตอบคำถามเพียง 1 คำตอบ

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาพื้นที่การทำงานที่มีผลต่อความเป็นส่วนตัวของพนักงานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยแบ่งการเก็บข้อมูลเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือส่วนที่ 1 การสำรวจสังเกตพฤติกรรมของพนักงานการใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ที่เกิดขึ้นสภาพการณ์จริงในปัจจุบันโดยใช้วิธีการถ่ายภาพหรือการจดบันทึก และส่วนที่ 2 การใช้แบบสอบถาม การสอบถามความคิดเห็นทัศนคติของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ซึ่งส่วนที่ 2 นี้จะแบ่งการสอบถามออกเป็นอีก 4 ส่วน ได้แก่แบบสอบถามปัจจัยด้านบุคคล แบบสอบถามปัจจัยด้านความพึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ ซึ่งคือการประเมินหลังการใช้งานอาคาร (POE) แบบสอบถามปัจจัยด้านภาวะความเป็นส่วนตัว และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจการใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์เชิงสถิติด้วยการใช้โปรแกรมคำนวณสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์สถิติที่วิเคราะห์ประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสหสัมพันธ์เพียร์สัน

สรุปผลการศึกษา

1. การศึกษาระดับความพึงพอใจ

การศึกษาระดับความพึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ผลปรากฏดังนี้ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงอาคารความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.02) ด้านความเพียงพอของที่จอดรถความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.35) ด้านความสะดวกในการเข้าใช้พื้นที่ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.97) ด้านรูปแบบการจัดพื้นที่รับรู้, เข้าใจง่ายความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.38) ด้านทางเข้าเพียงพอต่อการใช้งานความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.23) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.17) ด้านการใช้งานตรงตามวัตถุประสงค์ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.14) ด้านปรับพื้นที่ได้ง่ายตามการใช้งานความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.94) ด้านใช้งานได้หลากหลายกิจกรรมความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.47) ด้านระบบป้องกันอัคคีภัยความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.14) ด้านการป้องกันสารเคมี ฝุ่นควัน ฯลฯ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.11) ด้านพื้นที่การใช้งานเหมาะสมความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.64) ด้านการใช้งานสะดวกสบายความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.44) ด้านพื้นที่การใช้งานชัดเจนความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.47) ด้านความรู้สึกเป็นส่วนตัวในการใช้งานความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.23) ด้านอาณาเขตพื้นที่ในการใช้งานความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.64) ด้านแสงสว่างที่เพียงพอความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20) ด้านเสียงรบกวนความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.11) ด้านสภาพอากาศความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.29) ด้านความสอดคล้องกับสภาพอากาศความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.35) ด้านความน่าสบายความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.94) และความพึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารโดยรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.25) สรุปจากการศึกษาระดับความพึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์พบว่าระดับความ

พึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารส่วนใหญ่อยู่ในระดับความพึงพอใจปานกลางและมาก ยกเว้นด้านการใช้งานหลากหลายกิจกรรม ด้านความรู้สึกเป็นส่วนตัวในการใช้งาน และด้านเสียงรบกวนระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากพนักงานมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจากเดิมการใช้งานพื้นที่หลากหลายกิจกรรมได้น้อยพนักงานมีความรู้สึกเป็นส่วนตัวน้อยเพราะพนักงานมีจำนวนมากและเกิดเสียงดังรบกวน

2. การศึกษาระดับภาวะความเป็นส่วนตัว

การศึกษาระดับภาวะความเป็นส่วนตัวของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์ผลปรากฏดังนี้ด้านภาวะสันโดษการทำงานเงียบ ๆ เพียงคนเดียวความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำอย่างมาก ($\bar{X} = 3.85$) ด้านภาวะสันโดษการขอรับผิดชอบงานเดี่ยวมากกว่าทำงานกลุ่มความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) ด้านภาวะสันโดษการพักผ่อนอาหารกลางวันเพียงคนเดียวความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) ด้านภาวะสันโดษการไม่ชอบให้ใครหรือสิ่งใดมารบกวนการทำงานความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำอย่างมาก ($\bar{X} = 3.82$) ด้านภาวะสันโดษ การเลิกงานกลับบ้านคนเดียวเสมอความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำอย่างมาก ($\bar{X} = 4.02$) ด้านภาวะสนิท-สนม การมีเพื่อนร่วมงานที่สนิทสนมหรือมีแฟนที่ทำงานความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) ด้านภาวะสนิทสนมการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานคนเดิมความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำ-ปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) ด้านภาวะสนิทสนมการพักผ่อนอาหารกลางวันกับเพื่อนร่วมงานที่สนิทความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) ด้านภาวะสนิทสนมการปรึกษาปัญหาทุกเรื่องกับเพื่อนร่วมงานที่สนิทความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$) ด้านภาวะสนิทสนมการ-เลิกงานกลับบ้านกับเพื่อนร่วมงานที่สนิทเสมอความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับไม่ค่อยทำ ($\bar{X} = 2.35$) ด้าน-ภาวะสำรวมการมีเพื่อนร่วมงานหลายคนแต่ไม่สนิทใครเลยความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) ด้านภาวะสำรวมการสนิทกับเพื่อนร่วมงานแต่ไม่สนิทมากความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำปานกลาง ($\bar{X} = 2.58$) ด้านภาวะสำรวมการพักผ่อนอาหารกับเพื่อนร่วมงานเพราะเกรงใจความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับไม่ค่อยทำ ($\bar{X} = 2.26$) ด้านภาวะสำรวมการช่วยเพื่อนร่วมงานทำงานเพราะเกรงใจความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำปานกลาง ($\bar{X} = 2.55$) ด้านภาวะสำรวมการเลิกงานกลับบ้านให้เพื่อนร่วมงานขอลากลับทางเดียวกันด้วยเพราะเกรงใจความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับไม่ค่อยทำ ($\bar{X} = 2.05$) และภาวะความเป็นส่วนตัวโดยรวมความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$)

สรุปว่าจากการศึกษาระดับภาวะความเป็นส่วนตัวของพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์พบว่าระดับภาวะความเป็นส่วนตัวในระดับภาวะสันโดษเป็นภาวะที่พนักงานผู้ใช้งานอาคารทำบ่อยมากถึงบ่อยปานกลาง ระดับภาวะสนิทสนมเป็นภาวะที่พนักงานผู้ใช้งานอาคารทำบ่อยปานกลางและไม่ค่อยทำ และระดับภาวะสำรวมเป็นภาวะที่พนักงานผู้ใช้งานอาคารทำบ่อยปานกลางและไม่ค่อยทำ โดยส่วนมากพนักงานผู้ใช้งานอาคารจะอยู่ในภาวะสันโดษ อย่างไรก็ตามพนักงานไม่ได้อยู่อย่างสันโดษโดยแท้จริงเพราะยังได้รับสิ่งรบกวนจากทางอื่น จากเพื่อนร่วมงาน จากอุปกรณ์-สำนักงาน เป็นต้น ยกตัวอย่างเช่น ทางเสียงทางกลิ่น ทางสัมผัส

3. การศึกษาตำแหน่งพื้นที่การใช้งานอาคาร

การศึกษาตำแหน่งพื้นที่การใช้งานอาคารของพนักงานผู้ใช้งานอาคาร จากกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้งานอาคารจำนวน 34 คนจากจำนวนร้อยละของพนักงานผู้ใช้งานอาคารกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามตำแหน่งพื้นที่การทำงานชั้น 1 และชั้น 2 ผลปรากฏว่าชั้นที่ 1 ตำแหน่งพื้นที่การใช้งานตำแหน่งที่ 4 เป็นตำแหน่งที่พนักงานนั่งทำงานมากที่สุด ส่วนชั้นที่ 2 ตำแหน่งพื้นที่การใช้งานตำแหน่งที่ 7 และตำแหน่งที่ 9 ตามลำดับ เป็นตำแหน่งที่พนักงานนั่งทำงานมากที่สุดแต่จากการให้พนักงานผู้ใช้งานอาคารตอบแบบทดสอบเลือกตำแหน่งที่อยากนั่งทำงานมากที่สุด ผลปรากฏว่าชั้นที่ 1 ตำแหน่งที่พนักงานเลือกอยากนั่งทำงานมากที่สุดคือตำแหน่งที่ 5 และตำแหน่งที่พนักงานไม่อยากนั่งทำงานเลยคือตำแหน่งที่พนักงานนั่งมากที่สุดนั่นเองคือตำแหน่งที่ 4 ส่วนชั้นที่ 2 ตำแหน่งที่พนักงานเลือกอยากนั่งทำงานมากที่สุดคือตำแหน่งที่ 10 และตำแหน่งที่ 7 ตามลำดับและตำแหน่งที่พนักงานไม่อยากนั่งทำงานเลยคือตำแหน่งที่พนักงานนั่งมากที่สุดนั่นเอง เช่นเดียวกันกับชั้นที่ 1 คือตำแหน่งที่ 9

4. การศึกษาความสัมพันธ์ความพึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารโดยรวมกับความพึงพอใจของปัจจัยแต่ละด้าน

การศึกษาความสัมพันธ์ความพึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารโดยรวมกับความพึงพอใจของปัจจัยแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงมาก คือด้านการจัดพื้นที่ใช้งาน (X6) มีค่าเท่ากับ .962 ด้านความเหมาะสมกายภาพ (X8) มีค่าเท่ากับ .926 และด้านการเข้าถึงและที่จอดรถ (X1) มีค่าเท่ากับ .915 ตามลำดับ ปัจจัยด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูง คือด้านความปลอดภัย (X5) มีค่าเท่ากับ .885 ด้านความยั่งยืนของอาคาร (X9) มีค่าเท่ากับ .884 ด้านความเป็นส่วนตัว (X7) มีค่าเท่ากับ .883 ด้านประสิทธิภาพอาคาร (X3) มีค่าเท่ากับ .873 ด้านความยืดหยุ่น (X4) มีค่าเท่ากับ .869 และด้านความสะดวกการเข้าถึง (X2) มีค่าเท่ากับ .810 ตามลำดับ ปัจจัยด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปานกลาง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำมาก ไม่ปรากฏผลการวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้

จากการหาค่าความสัมพันธ์จากสหสัมพันธ์ ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้จากข้อมูลข้างต้น ทำให้ได้ผลการวิจัยที่ต้องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานอาคารและความเป็นส่วนตัวของพนักงานผู้ใช้งานอาคารจากกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้งานอาคารจำนวน 34 คน พบว่าความเป็นส่วนตัวมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ในทางบวก และมีค่าเท่ากับ .883

การอภิปรายผล

1. การศึกษาระดับความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานอาคารทำให้ทราบว่า พนักงานผู้ใช้งานอาคารค่อนข้างพึงพอใจกับการใช้งานของอาคารในปัจจุบัน ซึ่งสังเกตได้จากระดับความพึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารอยู่ในระดับปานกลางและมากตามลำดับ ยกเว้นแต่เรื่องความเป็นส่วนตัวเพียงประเด็นเดียวที่พนักงานผู้ใช้งานอาคารมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย แสดงว่าพื้นที่การใช้งานอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิติคนเพอร์เนเจอร์เป็นพื้นที่ที่มีความเป็นส่วนตัวน้อยพนักงานจึงมีความพึงพอใจในระดับน้อยควรมีการปรับปรุงพื้นที่เพื่อให้เกิดความเป็นส่วนตัวเพิ่มมากขึ้น

2. การศึกษาภาวะความเป็นส่วนตัวของพนักงานผู้ใช้งานอาคารทำให้ทราบว่าพนักงานผู้ใช้งานอาคารค่อนข้างมีภาวะความเป็นส่วนตัวในภาวะสันโดษและสนิทสนมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งวิมลสิทธิ์ หริยางกูร

(2554: 192-194) ได้อธิบายว่าความสันโดษ (solitude) เป็นสภาพเป็นส่วนตัวที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลอยู่ตามลำพังเพียงคนเดียวและบุคคลอื่น ๆ ไม่สามารถสังเกตได้ อย่างไรก็ตามบุคคลอาจไม่มีประสบการณ์อยู่อย่างสันโดษโดยแท้จริงเพราะยังรับสิ่งเร้าจากทางอื่น เช่น ทางเสียง ทางกลิ่น ทางสัมผัส เป็นต้น และอธิบายความสัมพันธ์ (intimacy) ว่าเป็นสภาพของการมีความเป็นส่วนตัวตามความจำเป็นของบุคคล 2 คนหรือของกลุ่มย่อยที่มีความสนิทสนมกันเป็นพิเศษและบางครั้งอาจต้องการสภาพเป็นส่วนตัวมากเพื่อความสัมพันธ์ขึ้นมากกว่าเดิม เช่น ความต้องการสภาพเป็นส่วนตัวของสามีภรรยา ความต้องการสภาพเป็นส่วนตัวของครอบครัวหรือเพื่อนสนิท เป็นต้น เป็นความต้องการของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ในบางโอกาสที่จะแยกตัวเองออกจากสภาพภายนอกโดยอยู่ในขอบเขตสภาพแวดล้อมเหมาะสม ส่วนภาวะ-สำรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งวิลลิสทรี หยางกูร (2554: 192-194) อธิบายว่าความสำรวม (reserve) เป็นสภาพเป็นส่วนตัวของบุคคลในกลุ่มที่ต่างพยายามไม่เปิดเผยเรื่องราวบางประการที่เป็นเรื่องส่วนตัวโดยเฉพาะหรือเรื่องที่น่าอับอาย โดยคาดว่าบุคคลอื่นในกลุ่มต้องปกปิดเช่นเดียวกัน ในส่วนของตน ซึ่งเป็นการสร้างระยะห่างระหว่างบุคคลทางจิตวิทยาขึ้นอีกลักษณะหนึ่งของความสำรวม คือการที่บุคคลสามารถวางใจจากการลวงล้าต่าง ๆ โดยไม่สนใจแต่ประการใดเป็นความสามารถในการสร้างสิ่งกีดกันทางจิตจากการลวงล้าใด ๆ เช่น การที่บุคคลสามารถคิดหรือทำสิ่งอื่นได้ในขณะที่ถูกรบกวนจากเสียงคุยของบุคคลอื่น ๆ ดังนั้นจากการศึกษาแสดงว่าพนักงานผู้ใช้งานอาคารค่อนข้างจะอยู่เพียงลำพังซึ่งกลุ่มที่อยู่เพียงลำพังคือพนักงานที่เพิ่งเข้ามาทำงานภายในห้างหุ้นส่วนจำกัดนิติศน์เฟอร์นิเจอร์ได้เป็นระยะเวลาไม่นาน และพนักงานผู้ใช้งานอาคารที่ค่อนข้างสนิทสนมกันเป็นกลุ่มพนักงานที่เข้ามาทำงานภายในห้างหุ้นส่วน-จำกัดนิติศน์เฟอร์นิเจอร์ได้เป็นระยะเวลานานแล้วจึงเกิดความสัมพันธ์สนิทสนมกัน มีความเป็นเพื่อนสนิทส่วนภาวะสำรวมพนักงานผู้ใช้งานอาคารอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากจะอยู่ในภาวะนี้เป็นช่วงเวลาสังเกตได้จากช่วงเวลาที่หัวหน้างานหรือผู้บริหารอยู่ที่อาคารสำนักงานเท่านั้น และการศึกษาตำแหน่งที่นั่งทำงานภายในอาคารสำนักงาน ทำให้ทราบว่าพนักงานผู้ใช้งานอาคารค่อนข้างพึงพอใจและอยากนั่งทำงานในตำแหน่งที่ 5 (ชั้น 1) และตำแหน่งที่ 3 (ชั้น 1) ตามลำดับ เป็นตำแหน่งอยู่ใกล้กับทางเข้าทางออกด้านหน้าและด้านหลังของอาคารสำนักงานชั้น 1 ซึ่งสอดคล้องกับวีระ อินพันทัง (2524: 29) การศึกษาการเลือกตำแหน่งของบุคคลในเนื้อที่ใช้สอยภายในเนื้อที่ใช้สอยหนึ่ง อธิบายว่าผู้ใช้สอยส่วนใหญ่ใช้สอยเนื้อที่ภายในห้องสมุดอยู่ใกล้กับทางเข้าออกมากกว่าส่วนอื่น เช่นเดียวกับพนักงานผู้ใช้งานอาคารที่เลือกนั่งตำแหน่งที่ 5 และ ตำแหน่งที่ 3 ที่อยู่ใกล้ทางเข้าและทางออกเช่นกัน และพนักงานผู้ใช้งานอาคารค่อนข้างพอใจและอยากนั่งทำงานในตำแหน่งที่ 10 (ชั้น 2) และตำแหน่งที่ 7 (ชั้น 2)ตามลำดับซึ่งตำแหน่งที่ 10 เป็นตำแหน่งที่อยู่ใกล้ผนังและใกล้เสาซึ่งสอดคล้องกับวีระ อินพันทัง (2524: 29) ได้ศึกษาทำการหาข้อมูลจากการศึกษาการพักคอยในสถานีรถไฟลอนดอนและการพักคอยในที่พักคอยของโรงพยาบาลนอร์ซึ่งต่างก็เป็นเนื้อที่ใช้สอยที่มีเสปปรากฏอยู่โดยทั่วบริเวณเช่นเดียวกัน ผลปรากฏว่าบุคคลส่วนใหญ่มีแนวโน้มจะเลือกอยู่ห่างจากแนวสัญจร โดยเลือกอยู่บริเวณใกล้กับเสาที่มีกระจายอยู่โดยทั่วบริเวณ ส่วนตำแหน่งที่ 7 เป็นตำแหน่งที่พนักงานผู้ใช้งานอาคารนั่งทำงานและทำงานในห้องประชุม ซึ่งการทำงานในห้องประชุมนี้พนักงานค่อนข้างพอใจและอยากนั่งทำงานในตำแหน่งที่ 7 นี้ เพราะมีความคิดเห็นว่าย้ายคลึงกับการมีห้องทำงานส่วนตัวนั่นเอง

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานอาคารและความเป็นส่วนตัวของพนักงานผู้ใช้งานอาคารจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 คน โดยทำการศึกษาจากการหาความสัมพันธ์ ความพึงพอใจ

ของพนักงานผู้ใช้งานอาคารโดยรวมกับความพึงพอใจของปัจจัยแต่ละด้านรวมทั้งหมด 9 ด้าน คือด้านการเข้าถึง และที่จอดรถ ด้านความสะดวกการเข้าถึง ด้านประสิทธิภาพอาคาร ด้านความยืดหยุ่น ด้านความปลอดภัย ด้านการจัดพื้นที่ใช้งาน ด้านความเป็นส่วนตัว ด้านความเหมาะสมกายภาพ และด้านความยั่งยืนของอาคาร ซึ่งปัจจัยแต่ละด้านรวมถึงปัจจัยด้านความเป็นส่วนตัว มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจพื้นที่การใช้งานอาคารในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารโดยรวมและความพึงพอใจของพนักงานผู้ใช้งานอาคารด้านความเป็นส่วนตัวมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ซึ่งแสดงว่าพนักงานให้ความสำคัญความเป็นส่วนตัวในอาคารสำนักงานนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาเนื้อหาข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยได้ทราบและรับรู้ข้อมูลว่าความเป็นส่วนตัวเป็นสิ่งที่สำคัญต่อพนักงานผู้ใช้งานอาคารสำนักงานทั้งในส่วนจำกัดพื้นที่ส่วนบุคคลเฟอร์นิเจอร์ ผู้วิจัยจึงได้นำมาสรุปผลเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและเสนอแนะต่ออาคารสำนักงานอื่น ๆ ต่อไป โดยสรุปเป็นแนวทาง ในด้านการออกแบบ ตกแต่งภายใน เพื่อให้ผู้ใช้งานเกิดความเป็นส่วนตัวในการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะและแนวทางปรับปรุงออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การขยายพื้นที่การใช้งาน ในกรณีของอาคารสำนักงานทั้งในส่วนจำกัดพื้นที่ส่วนบุคคลเฟอร์นิเจอร์มีพื้นที่ด้านข้างของอาคารสำนักงานที่ยังไม่ได้มีการใช้งาน ควรมีการขยายปรับปรุงพื้นที่ให้เพียงพอต่อจำนวนพนักงานผู้ใช้งานอาคาร และควรมีการออกแบบพื้นที่เพื่อสำหรับการรับพนักงานเพิ่มด้วย การใช้งานอาคารสำนักงานจะได้มีพื้นที่เพียงพอต่อการใช้งาน

2. การสอบถามความคิดเห็นของพนักงาน ในกรณีของอาคารสำนักงานทั้งในส่วนจำกัดพื้นที่ส่วนบุคคลเฟอร์นิเจอร์ มีโครงการจะขยายพื้นที่การใช้งาน การที่ผู้ออกแบบจะออกแบบพื้นที่การใช้งานควรมีการศึกษาข้อมูลและสอบถามความคิดเห็นของพนักงานผู้ใช้งานอาคารถึงความต้องการความเป็นส่วนตัวสิ่งที่พนักงานผู้ใช้งานอาคารต้องการ รวมถึงศึกษาหลักเกณฑ์ในการออกแบบอาคารสำนักงาน โดยอาจจะศึกษาจากศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ สมชาติ หิรัญกิตติ (2538: 75-78) หลักในการบริหารพื้นที่สำหรับบุคลากร จำนวนบุคลากรทั้งในปัจจุบันและในอนาคตมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดพื้นที่ ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการบริหารพื้นที่สำหรับบุคคล ดังนี้

- 2.1 ห้องทำงานส่วนตัว สำหรับผู้บริหารระดับสูงควรมีขนาด 400-600 ตารางฟุต สำหรับผู้บริหารระดับกลางควรมีขนาด 200 ตารางฟุต และ สำหรับผู้บริหารระดับธรรมดาควรมีขนาด 75-100 ตารางฟุต

- 2.2 การวางแผนการบริหารพื้นที่สำนักงานทั่วไป ควรใช้พื้นที่ 80-100 ตารางฟุตต่อหนึ่งหน่วยงาน ในกรณีงานเสมียนอาจใช้พื้นที่ 40-80 ตารางฟุตต่อหนึ่งหน่วยงานได้

- 2.3 สำหรับห้องโถงขนาดใหญ่พื้นที่ 10,000 ตารางฟุต สำหรับบุคลากรจำนวน 80-100 คน

- 2.4 ช่องว่างระหว่างโต๊ะและช่องทางเดินใช้ 10-15 เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ทั้งหมดของห้อง

- 2.5 ห้องประชุมต้องการ 25 ตารางฟุต ต่อผู้เข้าประชุม 1 คน สำหรับผู้เข้าประชุมประมาณ 30 คน และ 8 ตารางฟุตต่อผู้เข้าประชุม 1 คน สำหรับผู้เข้าประชุม 30-200 คน

2.6 ศูนย์เก็บเอกสารต้องการใช้ 6 ตารางฟุต สำหรับขนาดตู้เอกสาร 8 ½ x 11” และประมาณ 7 ตารางฟุตสำหรับขนาดตู้เอกสาร 8 ½ x 13”

2.7 ศูนย์โทรศัพท์ควรใช้พื้นที่ 50 ตารางฟุตต่อตำแหน่งโอเปอร์เรเตอร์ 1 คน

3. การประเมินประสิทธิภาพหลังการใช้งาน หลังจากมีการออกแบบอาคารสำนักงานห้างหุ้นส่วนจำกัดนิทัศน์เฟอร์นิเจอร์แล้ว พนักงานผู้ใช้งานอาคารได้เข้าใช้งานจริง หลังจากนั้นควรมีการศึกษาประสิทธิภาพหลังการใช้งาน โดยการทำแบบสอบถาม เพื่อจะได้ทราบถึงความพึงพอใจในพื้นที่การใช้งานและจะได้ทราบว่าควรมีการปรับปรุงส่วนใดต่อไป มีปัญหาใดเกิดขึ้นหลังการใช้งานอาคารสำนักงาน และเพื่อให้อาคารสำนักงานมีประสิทธิภาพในการใช้งานมากที่สุดต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

หากผู้ใดหรือมีผู้สนใจในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องหรือหัวข้อที่มีลักษณะหรือคล้ายกับประเด็นการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการศึกษาวิจัยในเชิงลึกมากกว่าการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยเพิ่มจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ทำการศึกษากฎการศึกษาที่ใกล้เคียง ทำการศึกษาและเปรียบเทียบกับอาคารสำนักงานสถานที่อื่น ๆ เปรียบเทียบช่วงเวลาการใช้งานอาคารสำนักงาน หรือเปรียบเทียบลักษณะการออกแบบอาคารสำนักงาน เช่น เปรียบเทียบระหว่างลักษณะการออกแบบของอาคารสำนักงานแบบ Open Plan และลักษณะการออกแบบของอาคารสำนักงานแบบ Landscape Plan เป็นต้น เพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และมีความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้นด้วย

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- ปัญจพงศ์ นาคะบุตร. (2553). การประเมินการใช้พื้นที่อาคาร กรณีศึกษา: อาคารเรียนคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศิลป์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พุทธิกันต์ สมมาตรย์. (2552). การสร้างสภาพเป็นส่วนตัวในพื้นที่สาธารณะ. กลุ่มศิลปะและงานออกแบบ, 4(1), 96-118.
- พุทธิกันต์ สมมาตรย์. (2553). ความรู้สึกปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะ: ศึกษาเนื้อหาสาระเป็นส่วนตัวและการอยู่กันในพื้นที่สาธารณะ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศิลป์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร, บุษกร เสธฐวรกิจ, และศิวพร กลิ่นมาลัย. (2554). จิตวิทยาสภาพแวดล้อมมูลฐานการสร้างสรรค์และการจัดการสภาพแวดล้อมน่าอยู่อาศัย. กรุงเทพฯ: เจ. บี. พี.เซ็นเตอร์.
- วีระ อินพันทัง. (2554). อิทธิพลของสภาพแวดล้อมกายภาพภายในสำนักงานที่มีต่อพฤติกรรมของผู้ใช้: กรณีศึกษาตัวอย่างอาคารสำนักงานใหญ่ของธนาคารกสิกรไทยและธนาคารศรีนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศิลป์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และสมชาย หิรัญกิตติ. (2538). การบริหารสำนักงานแบบใหม่. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital “วช.”.(ม.ป.ป.). สืบค้นจาก <http://dric.nrct.go.th/landing.php>.

ภาษาต่างประเทศ

Voordt, D. J. M. van der., & Wegen, H. B. R. Van. (2005), **Architecture in Use. An introduction to the programming, design and evaluation of buildings.** Oxford:Elsevier, Architectural Press.